

REPUBLIC OF POLAND
Commissioner for Civil Rights Protection

Janusz KOCHANOWSKI

Warsaw, 29/09/2008r.

RPO-598092-I/08/AK

00-090 Warsaw Phone: +48 22 635 42 46
Al. Solidarności 77 Fax: +48 22 827 64 53

Mr. Thomas Hammarberg
Commissioner for Human Rights
of the Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex,
FRANCE

Dear Thomas,

I have acquainted myself with a report which was presented by you on 8 September 2008 and concerned human rights in South Ossetia, a region which has been recently torn by a Russian-Georgian conflict. I have found the report extremely interesting. As a Commissioner for Human Rights Protection, whose objectives consist in safeguarding rights and freedoms of people and citizens in the Republic of Poland, I am vitally interested in how basic human rights are being observed in the face of international conflicts.

I highly estimate your six-point plan of help aimed at human rights protection in the areas of warfare. What I find particularly vital is the postulate of ensuring that refugees would be able to return to their homes. The number of people, it is worth noting, forced to leave the areas they inhabited before the war, according to the United Nations High Commissioner for Refugees, is about 158,000. A large number of them acquired the status of "internally displaced persons" which means that, due to the armed conflict, they cannot live in the area of warfare and are coerced to relocate to another part of the country. These people are not covered by resolutions of the 1951 United Nations Convention Relating to the Status of Refugees signed in Geneva - a convention which protects only those who remain outside the country of their origin.

Bearing all that in mind, entire international community should see to ensuring that harmed people can voluntarily return to their homes, as well as to safeguarding security of their return and, in the meantime, to guaranteeing them worthy conditions of living.

I wish to give all kind of support for your further activities in this matter. I also hope that efforts taken by you and the Council of Europe, as well as by the European Union, will result in bettering the situation of those who have been harmed by the conflict.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-598092-I/08/AK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 29/09/2008r.

Pan
Thomas Hammarberg
Komisarz Praw Człowieka
Rady Europy
Council of Europe
F- 67075
Strasbourg Cedex

Z dużym zainteresowaniem zapoznałem się z przedstawionym przez Pana Komisarza dnia 8 września 2008 r. raportem dotyczącym praw człowieka w rejonach Południowej Osetii, objętych w ostatnich tygodniach konfliktem rosyjsko-gruzińskim. Jako Rzecznik Praw Obywatelskich, który stoi na straży praw i wolności człowieka i obywatela w Rzeczypospolitej Polskiej, jestem również żywotnie zainteresowany stanem przestrzegania podstawowych praw człowieka w obliczu konfliktów międzynarodowych.

Z uznaniem przyjąłem opracowany przez Pana sześciopunktowy plan niezbędnej pomocy w ochronie praw człowieka na terenach objętych działaniami zbrojnymi. Za szczególnie ważny uważam postulat zagwarantowania uchodźcom możliwości powrotu do swoich domów. Trzeba bowiem zwrócić uwagę, iż szacowana przez Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców liczba osób, które musiały opuścić zamieszkiwane przed wybuchem wojny tereny to około 158 tysięcy. Warto ponadto wspomnieć, iż w przypadku zaistniałego konfliktu duża część tych uchodźców ma status „osób wewnątrznie przemieszczonych” (*internally displaced persons*), czyli osób które z powodu konfliktu zbrojnego nie mogą mieszkać w regionie, w którym toczą się walki i są zmuszeni do przeniesienia się do innej części kraju. Osób tych nie dotyczą postanowienia Konwencji Dotyczącej Statusu Uchodźców podpisanej w Genewie w 1951 r. - zgodnie z jej postanowieniami ochroną objęte są jedynie osoby przebywające poza granicami kraju swojego pochodzenia.

W związku z powyższym cała społeczność międzynarodowa powinna dążyć zarówno do zapewnienia osobom poszkodowanym dobrowolnego powrotu do miejsca zamieszkania, jak i zagwarantowania bezpieczeństwa tego powrotu i godnych

warunków egzystencji w międzyczasie. Ze swojej strony pragnę zapewnić wszelkie wsparcie dla dalszych działań podejmowanych przez Pana w niniejszej sprawie. Wyrażam również nadzieję, że wysiłki podejmowane przez Pana Komisarza i Radę Europy, jak i przez Unię Europejską, przyniosą pozytywne rezultaty dla osób poszkodowanych konfliktem.